



A DOBA

uvnitř čísla

měsíčník zelených hnutí

rok 2023

cena: 7,- Kč

4

Vážení čtenáři,

příroda doplňuje vláhu, ale současně přibývá barev a vůní. Ohlédneme se krátce za Audienčí u císaře Karla I. v Brandýse, vzpomeneme 78. výročí ukončení 2. světové války, můžeme shlédnout korunovaci Karla III., se kterým nás pojí také dědičné vazby. Friedrich Falcký pojal za manželku dceru anglického krále Jakuba I. Alžbětu a jejich potomci byli předkové anglické královny Alžběty II. Dcera Karla IV. Anna byla také manželkou anglického krále Richarda II. I když manželství bylo bezdětné, požívala zde velké úcty. Moravský ornitologický spolek nás pozve na Vítání

ptačího zpěvu, se SEV Iris můžeme vyrazit do přírody například s litovelským bylinkářem Vládou Vytáskem, nebo na prohlídku významných mokřadů Dražanské vrchoviny. Do Velké Bystřice Vás pozveme třeba na Selské trhy či úklid řeky Bystřice, ve Staré Vodě proběhne Mše svatá za zemřelé členy řádu piaristů, dominikánů a oblátů P. Marie.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Klidné jaro přeje

Redakce

- Drobné památky Radíkova
- ČSOP – Ekocentrum Iris v květnu
- Vítání ptačího zpěvu
- Berneška velká zahnízdi-la s husou velkou
- Do práce na kole
- Olomouc zamilovaná
- Knihovna města Olomouce
- O Hanáckém kroji
- Muzeum Rýmařov
- MěKS Konice
- Mše svatá, rekviem
- Z Olomoucké přehlídky trofejí

Historická kafirna na hradě Šternberk

Ve sváteční pondělí 8. 5. 2023 rozšíří prohlídky hradu doprovodný program nazvaný „Historická kafirna, jež bude situován do jedinečných prostor Liechtensteinské kuchyně a zakončí každou z prohlídek hradu.

Na hrad Šternberk zavítá principál studia Bez Kliky, výřečník a milovník dobré kávy Roman Prokeš. Sebou přiveze mimo kávy i historickou pražičku z dob rakouské monarchie, ve které si návštěvníci hradu budou sami vyzkoušet práci mistra pražiče. Dále bude připraveno povídání o historii kávy a ochutnávky kávy vařené v džezvě či kávy filtrované.

Vstupné na prohlídky spojené s ochutnávkou činí 260 Kč pro dospělé osoby, senioři a studenti zaplatí 210 Kč a děti do 17 let 80 Kč. Těšíme se na vaši návštěvu.

Anotace:

Program „Historická kafirna“ je určen pro zvědavé návštěvníky, milce kávy či kavárenské povaleče. Zájemci mohou být součástí procesu pražení kávy v historických pražičkách a za krátký čas si sami vyzkouší práci mistra pražiče pod dozorem výřečníka, všeměla a principála divladla Bez kliky Romana Prokeše. Návštěvníci ochutnají vařenou kávu připravenou v džezvě, či kávu filtrovanou. Dozví se pravidla správné přípravy kávy a postupy zpracování kávového zrna.

KORUNA ČESKÁ VÁS ZVE

5.5.2023

NA PŘEDNÁŠKU

BRITSKÁ MONARCHIE V PŘEDVEČER

KORUNOVACE

Alexander Tomský
&
Petr Nohel

Art Club Loreta

Loretánské nám. 8, 118 00 Praha 1-Hradčany

otevřeno pro veřejnost od 17.30

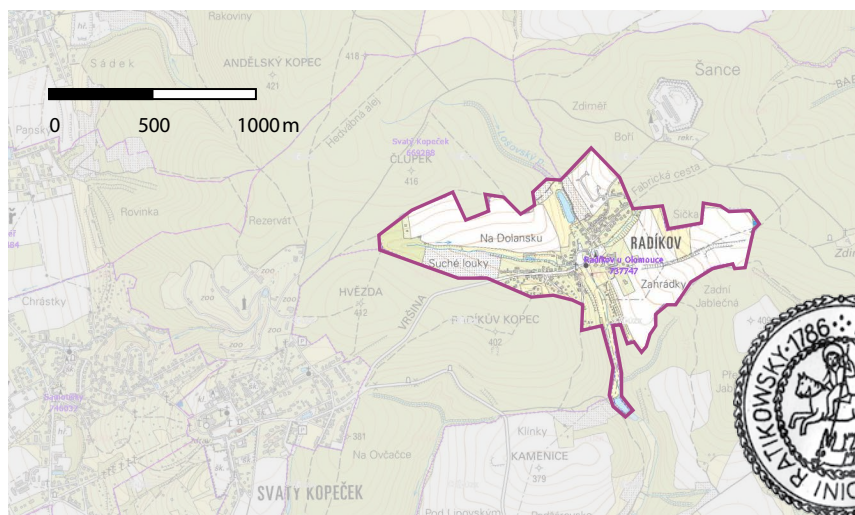
začátek přednášky v 18.00.

Drobné památky Radíkova

Paměť krajiny zachovaná ve zdech panského dvora.

Co je v člověku nejlepšího, nemůže být ani dáno, ani odňato.

Seneca



Vydáme-li se na cestu za památkami Radíkova, je prázdninový čas nejlepší. Výlet se dá spojit se sběrem hub a lesních plodů v okolních lesích, které obklopují obec ze všech stran. Katastr malé vsi mezi kopci Nížkého Jeseníku má tvar košatého stromu, jehož osou je Lošovský potok. Název vesnice pochází od osobního jména Radík, který byl možná zakladatelem dvora nebo malé osady, která se poprvé připomíná v roce 1365. Na obecní pečeti je znázorněn svatý Jiří na koni zabíjející kopím draka. Základem a nejstarší částí je bývalý panský dvůr s vysokou lípou uprostřed. Býval církevním majetkem až do roku 1784, kdy byl rozparcelován. V letech 1871–76 byl nad vesnicí postaven pevnostní fort, nad nímž se nyní tyčí

vysoká telekomunikační věž. Komplex staveb však již náleží do katastru Lošova. K stavbám olomoucké pevnosti patřily na území Radíkova budova špitálu a tři vojenské studny určené k zásobování vojska vodou.

Na východní straně dvora stávala až do roku 1942 malá obdélníková kaplička postavená jezuity v sedmáctém století. Nad jejím průčelím býval pískovcový jezuitský erb, ze stavby se bohužel již nic nezachovalo.

Původní kaple sv. Jiří se zvonici se nacházela nedaleko nynější nové zvonice, jež byla postavena v roce 1932. Na svátek sv. Jiří od ní vycházelo procesí radíkovských věřících, směřujících do kostela na Svatém Kopečku. Procesí s křížem

vedli panna a mládenec v krojích, po mši se s hudbou vraceli zpět a následovala hodová zábava v obou místních hospodách. Zvon na zvonici mohl zvonit jen katolickým věřícím, a tak si příslušníci církve československé postavili v roce 1932 svoji zvonici, jež nyní stojí mírně nakloněná vedle silnice. Patron obce svatý Jiří byl mučedníkem, který byl umčen za císaře Diokleciána. Pocházel z turecké Kappadocie a legendární příběh vypráví o zachránění princezny, kterou vysvobodil z moci jedovatého draka. Alegorickým

Zvonice církve československé husitské z r. 1932



Rímskokatolická zvonička

Drobné památky Radíkova



Kamenný kříž z r. 1937 u polní cesty k Posluchovu

smyslem legendy je zápas dobra se zlem, kdy je zlo nakonec poraženo statečností a dobrotou srdce. Boj dobra se zlem se odehrává i uvnitř každého z nás a proto nám může být statečný rytíř příkladem.

Ve středu obce byla u silnice 7. března 1931 vysazena lípa svobody na počest 81. narozenin T. G. Masaryka. Každý rok, vždy na Bílou sobotu zde stála čestná stráž z členů zdejšího Sokola a dětí při pětiminutové vzpomínce na oběti světové války. Nedaleko odtud je na křižovatce postaven kamenný kříž s ukřižovaným



Kamenný kříž z 19. stol., přesunutý v r. 1937

Náves s oběma zvoničkami a lípou svobody



Kristem a reliéfem Panny Marie Bolestné. Pochází z 19. století a na nynější místo byl přesunut v roce 1937. Ke kříži se v květnu chodily každý den modlit radíkovské ženy.

Vydáme-li se starou polní cestou na východ směrem k Posluchovu, najdeme vedle hlubokého úvozu kamenný kříž. Byl postaven v roce 1937 na památku tragické smrti mladého chlapce. Osmnáctiletý učeň Leo Theimer, pocházející z Města Libavá svázal radíkovským občanům dřevo z lesa. V prudkém kopci se plně nalo-

žený vůz převrátil a přimáčkl jej ke stěně úvozu. Přivolaní muži jej vyprostili, ale hoch na následky zranění zemřel. Nebyla to asi jediná nehoda, která se zde stala, neboť zde již dříve stával starý dřevěný kříž.

Až na hranici katastru u křižovatky lesních cest stojí sloupková čtyřhranná Boží muka, pocházející z 19. století. Nově opravená stavba svítí svojí bělostí v šeru starého dubu. Ve výklenku je umístěn nový reliéf Panny Marie.

U žlutě označené turistické stezky, směřující ke Svatému Kopečku, býval na stromě v lese svatý obrázek na místě smrti dřevaře Beneše. Ve dvacátých letech minulého století jej zde přimáčkl padající strom.

Nad Dolanskou ulicí na okraji pole roste osamělý starý strom. Místní jej nazývají „Křížkův dóbek“. Podle zápisů v obecní kronice již třikrát hořel po zásahu blesku a jednou jeho dutinu zapálily děti. Dub letní byl vyhlášen památným stromem a jeho věk se odhaduje na 250 let.

Nad Radíkovem na okraji lesa se nalézají tři neoznačené hroby. Na konci války zde místní partyzán zastřelil dva němce – rakouské dezertéry, kteří se zde ukrývali. V třetím hrobě leží místní hajný, který byl zastřelen pro údajnou kolaboraci s fašisty.

Prázdninová osada tak ukrývá nejedno tajemství, které můžeme při naší návštěvě odhalit.

Ján Kadlec

Památná lípa uprostřed bývalého dvora



Boží muka z 19. stol.

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na květen 2023 tyto akce:



Kamenné památky hřbitova středa 3. května

Procházka prostějovským hřbitovem s geologem Václavem Kopečným doplněná vlastivědným výkladem Pavla Kracíka. Projedme zajímavá místa hřbitova a budeme si všimnat využití hornin na náhrobcích a pomnicích. Nezapomeneme ani na aleje stromů, které hřbitov zdobí. Sraz v 9 hod. před hlavní branou hřbitova. Poplatek 40 Kč.

Den pro přírodu – pomáháme koniklecům

sobota 6. května

Půldenní akce k Roku konikleců, na které uvítáme dobrovolníky, kteří se chtějí zapojit do pomoci přírodě. Na lokalitách U Jasének a U Bílých studýnek se pokusíme zlepšit podmínky pro rozmnožování koniklece velkokvětého. Kolem odkvetlých rostlinek konikleců důsledně vyhrabeme starou trávu. Dozvíme se, proč je koniklec silně ohroženou rostlinou, co mu škodí a co potřebuje. Pro děti i dospělé bude připraven doprovodný program. Sraz účastníků v 8:45 na aut. zastávce Plumlov (vhodný autobus jede z Prostějova v 8:25 ze st. č. 11), popř. přímo U Jasének u informačního panelu. Účastníci získají tištěné materiály o koniklecích a o chráněných územích Prostějovska. Uvítáme, pokud si donesete malé hrabičky.

Bylinková vycházka

pondělí 8. května (státní svátek)

Půldenní vycházka se známým litovelským bylinkářem Vládou Výtáskem do okolí Slatinic a na Malý Kosíř. Naučíme se poznávat léčivé rostliny přímo v terénu a současně se dozvíme, k čemu je lze využít a jak je upravit. Ráno sraz v 9 hod. v parčíku před láznemi ve Slatinicích (vhodný vlak z Prostějova do Slatinic odjíždí z hl. n v 8:02 – nastupujte do posledního vagonu!). Vycházku ukončíme opět ve Slatinicích. Poplatek 250 Kč/osoba. Není nutno se předem hlásit.



Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Pramen Blaty u Vilémova středa 10. května

Výcházka za pramenem Blaty do Vilémova a jeho okolí. Ve Vilémově si prohlédneme Gorazdův chrám (pravoslavný monastýr Zesnutí přesvaté Bohorodice) a v blízkém lese navštívíme Fuňkovu studánku, která je považována za pramen říčky Blaty. Ráno společný odjezd vlakem v 8:02 do Choliny, kde přestoupíme na autobus do Vilémova. Návrat dle počasí z Vilémova nebo z Luké mezi 13:50 a 14:30. Délka trasy 5-7 km. Poplatek 40 Kč.

Kamenný hrádek Špacířstejn středa 17. května

Výcházka nejen pro seniory do okolí Lipové. Nejprve se vydáme k rozkvétajícímu chráněnému území Lipovské upolínové louky, odtud dojdeme ke kamennému hrádku Špacířstejn, který postavil vlastníma rukama místní nadšenec. Ráno společný odjezd autobusem v 7:55 (st. č. 10) do Lipové. Návrat opět z Lipové dle počasí mezi 12:30 a 13:30 hod. Délka trasy 5-6 km. Poplatek 40 Kč.

Putování za Světluškou

sobota 20. května

Sobotní výlet pro rodiny s dětmi z Pohodlí podél lesních studánek k naučné stezce Světluška ve Ptení. Součástí procházky budou hry a aktivity pro děti. Ráno odjezd z Prostějova autobusem v 7:55 (st. č. 10) na zastávku Ptení-Holubice-Pohodlí, anebo sraz přímo na této autobusové zastávce v 8:30. Odjezd zpět do Prostějova autobusem ze Ptení ve 12:40. Délka trasy asi 5 km. Trasa je vhodná i pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/osoba.

Nejkrásnější mokřady

středa 24. května

Výcházka nejen pro seniory na rozkvétající vzácné mokřady Dražanské vrchoviny. Postupně projdeme přírodní rezervace Pavlovské mokřady, Uhliska a V Chaloupkách. V tuto dobu na nich rozkvétají orchideje a další vzácné rostliny. Vycházku zakončíme v Horním Štěpánově. Ráno společný odjezd autobusem v 8:15 (st. č. 11) do zastávky Benešov-Pavlovský

Dvůr. Návrat do Prostějova z Horního Štěpánova ve 13:30. Délka trasy 5-6 km. Poplatek 40 Kč.

Zajímavá místa Dražanské vrchoviny

sobota 27. května

Výcházka s odborným průvodcem a místním znalcem Hynkem Skořepou po zajímavých místech Dražanské vrchoviny. Najdeme zachovalý úsek dřevoplatebního kanálu Suchý-Šmelcovna a Horní rybník (U Adjunkta), který napájel plavební kanál. Poté se vydáme na nejvyšší vrchol Dražanské vrchoviny Skalky s meteoradarem, dojdeme do chráněné bučiny Skály s partyzánskou chatou, odbočíme k prameni Punkvy (Luhy) a kolem rozkvétlé přírodní památky Louky po Skalám dojdeme do Protivanova. Ráno společný odjezd autobusem v 8:25 (st. č. 11) na Suchý. Návrat z Protivanova do 16:30. Délka trasy asi 10 km. Poplatek 50 Kč.

Přírodní památka Na Hůrkách

středa 31. května

Výcházka nejen pro seniory na chráněné území ležící mezi Zdětínem, Lešany a Lutotínem. Ze Zdětína se vydáme po polní cestě k Hůrkám, odtud pokračujeme kolem jezírka v Jestřábí roklí dolů do Lutotína. Ráno společný odjezd autobusem v 8:35 (st. č. 6) do Zdětína. Návrat vlakem z Lutotína do 12 hod. Délka trasy asi 5 km. Poplatek 40 Kč.

Mravenečci

každý čtvrtek od 15 do 17 hod.

Každý čtvrtek je v nové budově či na zahradě Ekocentra Iris připravena tvořivá dílnička s hernou pro rodiče a prarodiče s dětmi. Tvořit budeme drobnosti pro radost. V herně budou k dispozici Montessori hračky, plyšáci, stavebnice, na zahradě pak hravé venkovní prvky a prolézačky. Rodinné vstupné 100 Kč (dospělý + max. 2 děti). Doporučený věk dětí 0-5 let.

Podrobnější info a elektronické přihlášky najdete na www.iris.cz.

Akce finančně podporuje Statutární město Prostějov



Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz



Vítání ptačího zpěvu proběhne i na Hradeckém rybníku v Tovačově

V neděli 7. května se uskuteční ornitologická exkurze pro veřejnost, kterou pořádá Moravský ornitologický spolek. Zájemci o poznávání a pozorování ptactva se sejdou u Hradeckého rybníka v Tovačově. Akce je součástí mezinárodního Vítání ptačího zpěvu.

Sraz zájemců o poznávání a pozorování ptactva je v 8.00 hod. u sádek Hradeckého rybníka v Tovačově (49.4352447N, 17.2943761E). Exkurze se zastaví i u Křenovského rybníka a dále bude pokračovat po hrázích Hradeckého rybníka.

Zájemci o pozorování ptactva se mohou k exkurzi připojit i kdykoli později přímo na hrázi rybníka. V případě velmi špatného počasí se akce nekoná. A nezapomeňte si vzít s sebou dalekohled.

Účastníci se mohou těšit na pozorování nejen vodních ptáků, kteří se touto dobou vrací zpět na svá hnízdiště. Dozvědí se,

jak naslouchat ptačímu zpěvu přímo v terénu a jak poznat některé druhů podle zpěvu. Exkurzi povede Lukáš Brezniak, člen Moravského ornitologického spolku, který je středomoravskou pobočkou České společnosti ornitologické.

Na střední Moravě se uskuteční v rámci letošního Vítání ptačího zpěvu i další akce, jejich seznam najdete na webu ČSO: <https://www.birdlife.cz/pozvanka-na-vitani-ptaciho-zpevu-2023/>

Jiří Šafránek



Zdroje informací:

Lukáš Brezniak a <https://www.birdlife.cz/pozvanka-na-vitani-ptaciho-zpevu-2023/>

Berneška velká zahnízdila s husou velkou a mají osm housat

Berneška velká není původním evropským druhem, ale v posledních letech se občas objevuje i v České republice. Je příbuzná s husou velkou, se kterou se výjimečně i kříží. A právě k tomu letos došlo na šterkovně v Hustopečích nad Bečvou.

Mezidruhové křížení je u volně žijících vodních ptáků velmi vzácné, ale občas se to stává. Častěji k tomu dochází u chovatelů. Vznik smíšeného páru mezi berneškou velkou a husou velkou je raritou a jde první případ v České republice.

Připravujeme:

Letní příměstské tábory

KUDY Z NUDY 10. – 14. 7.

HVĚZDÁŘSKÝ TÁBOR 7. – 11. 8.

FARMÁŘSKÝ TÁBOR 14. – 18. 8.

CESTAZADOBRODRUŽSTVÍM 21. – 25. 8.

Podrobnější info a elektronické přihlášky najdete na www.iris.cz.



Berneška velká pochází ze Severní Ameriky, ale lidé ji vysadili v severozápadní Evropě a také chovali v parcích, odkud se rozšířila i do volné přírody. Je větší než naše husa velká a snadno se pozná podle velmi dlouhého černého krku a černobílého zbarvení hlavy.

Na šterkovně v Hustopečích nad Bečvou se poprvé objevily bernešky velké v dubnu 2020 a to dokonce 3 kusy. Na jaře následujícího roku se zde zdržovaly 2 až 4 kusy, tak jako loni. Letos se jedna objevila již v březnu a vzhledem k tomu, že neměla druhou bernešku do páru, tak vytvořila

pár s husou velkou.

15. dubna 2023 byla poprvé pozorována berneška velká společně s husou velkou a s osmi mláďaty na hladině bývalé šterkovny. Je však otázkou, zda jde opravdu o křížence těchto dvou druhů, protože si mohla berneška osvojit mláďata husy velké, která přišla o partnera. Ornitologové je proto hodlají sledovat až do dospělosti, kdy se podle jejich zbarvení pozná, zda jde o křížence.

Text a foto: Jiří Šafránek

Vlaštovky a jiříčky se vracejí. Nechte je u sebe bydlet, vyzývají ornitologové veřejnost

Praha, 13. dubna 2023. Veselé švitoření jiříček a vlaštovek už se opět začalo ozývat na mnoha místech republiky. Zvládly náročný let přes Saharu a teď je čeká další nelehký úkol – v těsné blízkosti lidí si postavit hnízdo a vyvést mláďata. Bohužel, každoročně se Česká společnost ornitologická (ČSO) setkává s případy cíleného shazování jiříčích a vlaštovičích hnízd, ničení hnízdišť a zabíjení hnízdníků, a to ze strany jednotlivců i organizací. To vše je v rozporu se zákonem. Ornitologové apelují na veřejnost, aby jiříčkám a vlaštovkám pomohla vytvořit příznivé a bezpečné prostředí k jejich životu.

Po odletu ze zimoviště pod Saharou se jiříčky i vlaštovky zpravidla vracejí na místo, kde se narodily. „Především jiříčky jsou na svá hnízdiště silně vázané. Celé generace obývají tentýž objekt po desítky

kdy lidé shazují hnízda s vejci i mláďaty, což je zcela nepochopitelný a barbarický čin. Navíc v rozporu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Pokud někdo jiříčkám hnízdo shodí a zabráni jim ve stavbě hnízda nového, znamená to to pro ně předčasný konec sezóny. Jiné místo k hnízdění už si nezvládnou najít,“ doplňuje Viktor.

Pokud mají lidé obavy z trusu, který se bude hromadit pod hnízdem, stačí pod něj umístit podložku, která trus zachytí. „Podložku z libovolného materiálu – dřeva, překližky nebo plastu, širokou 20–30 cm, umístíme alespoň 30 cm pod hnízdem, aby nesloužila jako posed pro predátory. Po vylétnutí mláďat se pak dá jednoduše vyčistit,“ doplňuje Viktor.

Krmení mladých jiříček a vlaštovek a jejich vyvádění z hnízda je krásná podívaná, která se odehrává v naší bezprostřední blízkosti. „Pozorováním okřídlených sousedů se můžeme naučit mnohé o ptácích a jejich způsobu života, a to ani nemusíme opou-

štět pohodlí domova. Vlaštovky a jiříčky jsou tradičním poslem jara. A také štěstím do domu, nejen symbolicky – když krmí mláďata, jedna vlaštovka i jiříčka uloví denně stovky mšic, muchniček, komárů a dalšího drobného dvoukřídlého



Dospělá vlaštovka obecná – poznávacím znakem je výrazně červená tvář. Foto: Ludmila Korešová

hmyzu,“ říká Gabriela Dobruská, která se v ČSO věnuje vzdělávání.

Pokud chce někdo jiříčkám a vlaštovkám pomoci se stavbou hnízda, má příležitost. „Oba druhy potřebují bláto, které dobře lepí. Každý z nás jim může pomoci tak, že na zahradě připraví nádobu s hlínou, kterou zalije vodou. Případně na záhonech vytvoří kaluže s bahnitými břehy. Pokud jsou jiříčky a vlaštovky v okolí, zdroj bláta najdou. Alternativou je umístění umělých hnízd,“ radí Dobruská.

Veřejnost se může aktivně zapojit do mapování míst, kde jiříčky a vlaštovky hnízdí. Pro vkládání pozorování je určená faunistická databáze birds.cz. Ornitologové díky tomu získají důležitá data o tom, kde je potřeba tyto druhy chránit.

Kontakt pro další informace

Gabriela Dobruská, dobruska@birdlife.cz, 724 687 996
Lukáš Viktor, viktora@birdlife.cz, 777 579 542



Hnízdo jiříček je precizní stavba s hmotností okolo poloviny kilogramu, složená z tisíček slisovaných a slinami pospojovaných kousků bláta. Foto: Jan Ševčík

let. Oba druhy si staví hnízda prakticky výhradně na lidských stavbách. Vlaštovky uvnitř, nejčastěji ve stodolách, dílnách, garážích, průmyslových halách, průjezdech či zemědělských objektech a stájích. Jiříčky naopak na vnějších zdech budov, nejčastěji pod římsami, v okenních nikách nebo v zapuštěných lodžiích,“ říká Lukáš Viktor, odborník ČSO na ochranu ptáků v zástavbě.

Každoročně se ČSO setkává s případy, kdy se někteří lidé snaží jiříčkám a vlaštovkám v hnízdění zabránit. „Lidé umísťují překážky do oken, a to včetně ostrých bodců, které se prodávají jako prostředek proti dosednutí zdivočelých domácích holubů. Jenže pro jiříčky mohou paradoxně sloužit jako opora hnízda. Problém je, že bodce, kovové i plastové, mohou ptáky zraňovat či zabít. Vlaštovkám zase lidé úmyslně zamezují vletět do objektu, kde mají hnízdiště. Setkáváme se i s případy,

Do práce na kole

Vážení*é příznivci*kyně architektury a spolku Za krásnou Olomouc, stručný přehled nejbližších událostí:

• spolek letos opět spolupřádá květnovou výzvu Do práce na kole. Zveme na bohatý doprovodný program, který najdete také v příloze. Vypíchneme z něj:

• tento pátek 28. 4. společná snídaně
• 3. 5. profrčíme společně s Martinou Mertovou celou budovu Muzea umění Olomouc (Denisova 47, kola necháme ve stojanech před muzeem a podíváme se na město z výšky)

• 13. 5. se poučíme o dějinách a architektuře gymnázia Hejčín, budoucnosti „Golema“ = bývalé přírodovědy nebo osobnosti Františka Doležela v depozitáři Vědecké knihovny Olomouc na sousedské slavnosti v Hejčíně

• 27. 5. vyrazíme na kolech za olomouckými mosty vedeni Janem Jenišťou

• 30. 5. v 16.00 poslední komentovaná prohlídka výstavy Pohnutá historie | Elektrárna a vila v Háji u Mohelnice s navazující nedělní exkurzí pro ty, co to nestihli na podzim během posledních Dnů architektury. Program ladíme.

• Tým spolku dostal grant na velký architektonický manuál okresu přerovského (AMOP!), pouštíme se do práce

S pozdravy, za spolek M. Mertová

M. Mertová

Za krásnou Olomouc, zapsaný spolek
779 00 Olomouc, Kosinova 7

IČ: 22689931

bankovní spojení: Raiffeisenbank,
č. ú.: 3324717001/5500

www.krasnaolomouc.cz

e-mail: krasnaolomouc@gmail.com

FB: <https://www.facebook.com/krasnaolomouc/>



DO PRÁCE NA KOLE

Na kole, koloběžce, pěšky či poklusem
Celostátní výzva 1. až 31. května 2023
Registrace do 30. dubna 2023

20. 4. / 17:00 / Vědecká knihovna
Projekce estonského filmu NOVÝ SVĚT
beseda o nemotorové dopravě v Olomouci

28. 4. / 7:30 / Centrum semafor
Snídaně DPNK u Centra Semafor

29. 4. / Sluňákov, Horka nad Moravou
Stánek na Ekojarmarku

3. 5. / 18:00 / Muzeum umění Olomouc
Průlet MUO s výhledem na Olomouc

13. 5. / 10:00–18:00 / Hejčín, plocha vedle Waldorfské školy
Sousedský oběd v Hejčíně

20. 5. / 9:00–16:00 / start u centra Semafor
Cyklojízda do Chomoutova

27. 5. / 14:00 / hřiště u Bystřičky
Sousedské setkání na Bělidlech

27. 5. / 14:00 / U Husova sboru
Výjízďka za olomouckými mosty
se spolkem Za krásnou Olomouc

29. 5. / odpoledne
Cyklojízda UP + funny kvíz

22. 6. / 16:00 / Centrum pohybu Olomouc
Zakončení a vyhlášení výsledků (Olomoucko & Univerzita Palackého)
Beseda k udržitelné mobilitě

Změny v programu jsou vyhrazeny.

Zástitu nad akcí převzali: hejtman Olomouckého kraje Ing. Josef Suchánek a náměstek primátora statutárního města Olomouce pro oblast strategie a řízení, informatiky a Smart City Ing. arch. Tomáš Pejpek

NA OLMOUCKU 11. ROČNÍK

Přijmi výzvu
dopracenakole.cz

#PORADA AUTOMAT

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Plasty

• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme

Sklo

přidejte se také vy...

www.nejlepsiuvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL



Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

OLMOUC ZAMILOVANÁ aneb všechny podoby lásky

Olomouc a její lásky milenecké, manželské, mateřské, biblické, herecké, pěvecké nebo prezidentské, ale i láska psí a koňská mezi láskami šťastnými, nešťastnými, osudovými, hříšnými, zapovězenými i láskou za peníze.

V příbězích červené knihovny potkáte mimo jinými Evu a Josefa Bekovy, Elišku a Čenka Junkovy, Libuši a Daniela Hůlkovy nebo Evu a Petra Pavlovy.

A navíc: víte, kde v Olomouci najdete srdcovky, kde potkáte sv. Valentína, kde bydlel Laska nebo kdo všechno platí za patrona lásky?

Zjistíte zkrátka, že láska na nás číhá na každém rohu.

Proto se pojdte zamilovat v Olomouci!

...příběhy v souvislostech.



neděle 7. května 2023, 13:30 hod.
sraz na ulici Polské č. 70, při tramvajové zastávce Wolkerova

vstupné: 120 Kč
(70 Kč děti 6 – 14 let)

(prohlídka se uskuteční za každého počasí; **nutná rezervace na tomas.kryl@email.cz**)
Příhláška je automaticky považována za přijatou a platnou, nebude potvrzována.



Knihovna města Olomouce



každé úterý a čtvrtek / 15:00

nám. Republiky – **Práce s 3D pery** – úterní nebo čtvrteční pravidelný kroužek kreativní práce s moderními technologiemi pro děti od 8 let. Mohou se zapojit i dospělí. Příhlášky 585 545 123, dospele@kmol.cz

11. 5. / 17:00

nám. Republiky – **Tádžikistán, Uzbekistán** – sportovní přechod Fanských hor a návštěva tyrkysových jezer Balšoje a Iskanderkul v režii šestičlenné výpravy z Přerova

15. a 29. 5. / 16:30

pobočka Jungmannova – **Roboti** – kroužek pro děti od 9 let, které si sestaví z LEGO stavebnice svého robota a naučí se ho naprogramovat. Rezervace 585 545 123, dospele@kmol.cz

16. 5. / 14:00 – 16:00

pobočka Holice – **Šperky 3D perem** – výtvarná dílnička, kde si dospělí a děti od 8 let se bude tvořit za pomoci moderní techniky

16. 5. / 17:00

nám. Republiky – **Štafeta olomouckých básníků** – maraton čtení básní, který vás postupně provede celou knihovnou, doplněný o hudební doprovod. Pod ochrannými křídly Standy Denka vystoupí jak známější, tak začínající básníci a spisovatelé.

17. 5. / 10:00

nám. Republiky – **Co se děje v trávě** – setkání nejmenších dětí v rámci projektu S knížkou do života – Bookstart, tentokrát jako „mravenečci“. Rodiče se mohou těšit na tipy na dětské knížky.

18. 5. / 10:00

nám. Republiky – **Být v obraze** – díky organizaci SeniorOn se sejdeme nad chytrými zařízeními a technologiemi, v klidu se naučíme, jak nastavovat správná a bezpečná hesla. Bude čas i na individuální dotazy.

18. 5. / 17:00

nám. Republiky – **Ne porno** – s Petem Luptonem o rizicích závislosti na sledování pornografie, o souvislostech s utvá-

řením vlastní sexuality i možnou erektilní dysfunkci

19. 5.

nám. Republiky – **Muzejní noc v knihovně** – otevřeno až do 22:00

14:00 – 21:00 **Čítárna u kašny** – setkání ve veřejném prostoru na náměstí Republiky spojené s možností začít se do jedné z nabízených knih. Každý si může knihu odnést jako dárek domů

od 14:00 **3D tisk a 3D pera** – možnost pro každého vyzkoušet si kreativní práci s moderními technologiemi

od 18:00 **Putování vesmírem** – dobrodružství vesmíru formou hry pro všechny generace

od 18:00 – **Hvězdná dílnička** vyrábění a tvoření nejen pro účastníky Putování vesmírem

22. 5. / 15:00

nám. Republiky – **Klub deskových her** – přivítáme mezi námi každého, kdo má chuť si zahrát stolní hry. Hry si lze půjčit domů. Tel. 585 545 123, dospele@kmol.cz

25. 5. / 16:00

nám. Republiky – **Relaxační zentangle** – kreativní dílna pro dospělé, seznámení s technikou relaxační kresby tzv. „uklidňujícího čmáraní“, ke které stačí pouze papír a tužka

23. 5. / 13:00 – 17:00

pobočka Holice – **Kreslení suchým pastelem** – výtvarná dílna pro dospělé, resp. děti od 12 let

23. 5. / 16:30

pobočka Jungmannova – **Pobyt významných osobností v Olomouci** – stopy pobytu panovníků, prezidentů i umělců v historickém městě budeme hledat historikem profesorem Jiřím Fialou

31. 5. / 10:00

pobočka Holice – **Mozkový jogging** – nápady, jak si udržet mozek ve formě i v pozdějším věku, tentokrát zaměřený na cestování

DÍLNIČKY

K SVÁTKU MATEK

pro děti od 6 let

2. 5. / 14:00 – 16:00 pobočka Jungmannova

11. 5. / 13:00 – 15:00 pobočka Brněnská

16. 5. / 14:00 – 16:00 pobočka Neředín

SOUTĚŽE

nám. Republiky – **Soutěž o knihu Stephena Kinga** – otázky v knihovně nebo na www.kmol.cz

pobočka Jungmannova – **Májový kvíz**

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky oživují originální obrazy Kateřiny Ritterové nazvané Okno do mojí hlavy

Pobočka Brněnská zve na autorskou výstavu obrazů Evy Pačesové zachycujících přírodu kolem nás

Na pobočce Holice si nenechte ujít mezigenerační výstavu kreseb **Podívej, co dokážu**, na které si můžete vyzkoušet odhadnout a poté potvrdit věk autora díla.

Pobočka Jungmannova nabízí fotografie přírody Františka Valčíka. S autorem se můžeme setkat na vernisáži 18. 5. v 17:00.



**Partner Zeleného kruhu
Olomouc**

ZOO Olomouc má za sebou víkend s nejvyšší návštěvností

NOVINKY ZOO OLMOUC
ORYX

Pěkné počasí pospolu s doprovodnou akcí „Předstletová konference čarodějnic“ přilákaly v sobotu 22. 4. 2023 do zoo úctyhodných 5760 návštěvníků, čímž se postaraly o nejvyšší denní návštěvnost od počátku roku. V neděli přišlo 4153 osob. Malé i velké čarodějky po úspěšném proleptání všemi stanovišti čekala v cíli odměna. U vstupu si mohli zájemci vyzkoušet středověké mučicí nástroje, po nichž se k záplýnce do domácího užívání sháněla, nevíme proč, značná část mužské populace. „První stanoviště bylo věnováno rozpoznávání pohádkových čarodějnic a čarodějů, což ocenili i rodiče, kteří se vrátili do svých dětských let. Druhé stanoviště se vázalo k přípravě lektvarů. Správný lektvar musí mít potřebné ingredience, a tak nebyla nouze o bylinky, potměnky, šváby a další havěť. Na posledním stanovišti se děti naučily zaklínadlo a do lektvaru doplnily muří nohy, babské ucho, dračí zuby, čertí rohy a těžko říct, v co své nejbližší



nakonec proměnily. Akci doplnil fotostánek s čarodějnicí a rekvizitami z její chýše,“ uvádí Lucie Skřípská z marketingového oddělení.

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

O Hanáckém kroji

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci MGP, přijměte pozvání na přednášku PhDr. Martina Šimši, PhD. (ředitele Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici) s názvem O hanáckém kroji, která se uskuteční ve čtvrtek 4. 5. 2023 v přednáškovém sále Muzea a galerie v Prostějově, nám. T. G. Masaryka 2.

vstupné je 100 Kč

Haná a její světylná lidová kultura již několik století poutá pozornost cestovatelů, národopisců i milovníků folkloru. Z jejich spisů je zřejmé, že oblast vnímají, jako nejtypičtější moravský region a její obyvatelé za příklad úctyhodných, pracovních a motivických sedláků, kteří tvoří základ tradiční venkovské společnosti. Hanáci a Hanačky se stali hrdiny několika barokních oper a vyobrazení sedláků v ocáskovém koži-

chu nesmělo chybět v žádném učeném spise. Poloha ve středu Moravy nutně vede k prolínání prvků západního a východního typu kroje. V mužském oděvu se tato skutečnost projevuje existencí dvou druhů krátkých kožených kalhot, v ženském zase přítomností systémem dvou zástěr nahrazujících celistvou sukni, která se jinak vyskytuje především na Slovácku a sousedním Slovensku. Oproti tomu několik různých typů ženských kabátků a vest má své vzory ve stylové módě 18. a 19. století. O těchto a celé řadě dalších zajímavostí spojených s hanáckým křojem promluví PhDr. Martin Šimša, PhD., ředitel Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici..

S pozdravem za MGP



Mgr. Markéta Hamzová
zástupkyně ředitelky, tisková mluvčí
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz



ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
rádi bychom vás pozvali na jarní kulturní akce.

Nová výstava v Galerii Octopus bude zahájena již v **sobotu 29. dubna v 16 hodin**. Půjde o výstavu vzácně vystavených kreseb, keramiky i několika obrazů významného ostravského malíře a pedagoga na Fakultě umění Ostravské univerzity **DANIĚLA BALABÁNA** s názvem **HLEDÁNÍ OBRAZU**. Výstavu za přítomnosti autora zahájí **Petr Pokorný**. Výstava potrvá do 21. května 2023.

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV VÁS ZVE NA
MUZEJNÍ NOC V RÝMAŘOVĚ
pátek 19. 5. 2023

18.00 Trampoty klauna Nešiky
před budovou muzea
Interaktivní klapotá show s písničkami a prvky trampotografie pro děti od 5-9 let

19.00 Procházka s Vincenzem Brixelem
vychází se od budovy muzea
Procházka skvělým malířským městem Rýmařov. Již Město legendy a pověstí sdílí společně s historickými postavami, které se pro tuto jedinečnou příležitost utvořily v jejich přívěcích. Prožijte svou dříve uvidíte tak, jak je viděl, prostřednictvím občanů města a rodáků Vincenz Brixel. V případě deště se akce nekoná.

20.30 Letní kino: Případ pro začínajícího karta
promítání na stěnu zadní části budovy muzea
Promítání celovečerního filmu režiséra a scenáristy Pavla Janáčka z roku 1989 na trojitém fantastickém umění Jaroslava Jany, Ondřeje Sedláčka. Film vypráví příběh o lidském životě a vzhledu významové složky podstaty, vypráví příběh o životě, o životě a životě. Film byl zlatý ležetých byl až do roku 1989 v tisku.

Při nepříznivém počasí se program odehrává v budově Městského muzea Rýmařov.
Občerstvení bude zajištěno. – Teplé oblečení a deky s sebou!!
www.muzeumrymarov.cz – facebook a instagram @muzeumrymarov

Zároveň budete moci v komorním prostoru Galerie Pranýř zhlédnout výstavu soch, obrazů a kreseb **LUBOMÍRA DOSTÁLA**, sochaře, malíře a keramiky z Horní Loděnice. Výstava s názvem **SOCHY PRO RÝMAŘOV** probíhá u příležitosti osazení autorových soch **ČAROKRUH** a **FRAKTÁLY** v Rýmařově; termín slavnostního odhalení bude teprve upřesněn. Výstava potrvá do 21. května.

Městské muzeum Rýmařov, Sdružení obcí Rýmařovska a Gmina Dobrodzień vás zvou na panelovou výstavu o turistických atrakcích

OBJEVUJTE KRÁSU
Dobrodzień a Krajiny dinosaurů
Rýmařovska a Jeseníků

20. 3.–16. 4. 2023
na náměstí v Dobrodzieńi

18. 4.–28. 6. 2023
na náměstí v Rýmařově



Městské muzeum Rýmařov, Sdružení obcí Rýmařovska a Gmina Dobrodzień vás zvou také na panelovou výstavu **OBJEVUJTE KRÁSU DOBRODZIEŃ A KRAJINY DINOSAURŮ, RÝMAŘOVSKA A JESENÍKŮ**, která je nyní k vidění na rýmařovském náměstí do 28. června. Autoři fotografií jsou za českou stranu Miroslav Glacner a za polskou Mateusz Antkowiak, Mirosław Dedyk a fotografie z archivu MAS „Kraina Dinozaurów“.

Výstava vznikla v rámci projektu „Když děti propagují“, spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd a městem Rýmařovem.

muzeum
RÝMAŘOV

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov.

Těšíme se na setkání s vámi!
S přáním příjemného jarního období

Michal Vyhliďal
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@inforymarov.cz

LETNÍ SEZÓNA 2023 květen – září

externí expozice textilnictví
HEDVA ČESKÝ BROKÁT, s.r.o.
květen, červen, září
út + čt + so
9:00–12:00, 13:00–16:00
červenec, srpen
út + st + čt + pá + so
9:00–12:00, 13:00–17:00
140 Kč (základní), 70 Kč (snížené)

KAPLE V LIPKÁCH
(květen na objednání 554 212 381)
červen – září
út + čt + so
9:00–12:00, 13:00–17:00
60 Kč (základní), 40 Kč (snížené)

PROHLÍDKY MĚSTA
červen – září
středa 10:00, 14:00
30 Kč (základní), 20 Kč (snížené)

více na:
tel.: 554 212 381
e-mail: info@inforymarov.cz, muzeum.reditel@inforymarov.cz
www.muzeumrymarov.cz, www.inforymarov.cz
facebook: @muzeumrymarov, @inforymarov



Sbor dobrovolných hasičů Džbel
ve spolupráci s obcí Džbel pořádá dne **3.6.2023**

XXIX. ročník "Pohádkového lesa"
(po stopách kůrovce)

Od 8:00 na tábořišti „Borová“ (zase nikdo nezmokne)

- soutěže, dětský jarmark, koňský povoz, policejní psi, sanitka
- střelba ze vzduchovky - myslivci
- ukázka požárního útoku s přehlídkou hasičské techniky
- ukázka dobových uniforem s historickou vojenskou technikou
- odměny pro děti, bohaté občerstvení
- **poslední vstup do pohádkového lesa ve 12:00!**

Bikeshow Jana Sladkého
rozšířené o parkurové vystoupení

Odpoledne - recesní spartakiáda

Posílené vlakové spojení: PV hl.n. 08.02 zpět: Džbel 16:05
Česká Třebová - Džbel, čas neupřesněn

SDH Džbel děkuje všem sponzorům a příznivcům
www.sdhdzbel.cz

Květnové kulturní akce ve Velké Bystřici

Předprodej vstupenek v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice: rockový festival Hanácké Woodstock (so 5. 8.) – 450 Kč

Možno koupit též on-line: <https://goout.net/cs/listky/hanacke-woodstock-2023/vakr/>

Upozornění:

Bílý kámen® – akce ve VVP Libavá se uskuteční v náhradním termínu 17. 6. Sledujte aktuální informace na www.bily-kamen-libava.cz

Město Velká Bystřice pořádá autobusový zájezd na akci Bílý kámen určený zejména pro starší účastníky, případně rodiny s dětmi. Cena zájezdu je 350 Kč z Velké Bystřice a 400 Kč z Olomouce. Zájemci se mohou přihlásit osobně na Kulturním a informačním centru Velká Bystřice, e-mailem na adrese.kultura@muvb.cz nebo telefonicky na č. 734 236 502.

Bližší informace na www.velkabystrice.cz

Podrobnosti k akcím:

2. – 25. 5. / galeriezet / út – pá 9:30 – 18:00, so – ne 11:00 – 19:00, po zavřeno
Martina Chloupa: Náhodná setkání – výstava obrazů

Absolventka ateliéru Milana Knížáka, která za dobu svých studií prošla ateliéry Jiřího Hendrycha a Jana Koblas. Je zastoupena např. ve sbírkách Národní galerie v Praze, v Galerii Klatovy-Klenová a také v soukromých sbírkách. Martina Chloupa je multimediální umělkyně, jejíž rozsah se pohybuje od sochařských prací, malby až k objevování nových technologií a nečekaných využití materiálů. Nejčastěji vystavuje jako malířka, známé jsou její konceptuální objekty, v nichž specifickým způsobem stírá hranici mezi konceptem, uměním a designem. Ikonická jsou její díla Ježíš Kristus a pohovka ve tvaru české vlajky. Pro její malířskou tvorbu je charakteristický koloristický a expresivní přístup, přičemž gesto záměrně relativizuje a využívá jen tehdy, je-li opravdu relevantní pro samotné dílo. (Zdroj: Lucie

Nováčková, in: Rezavá ústa/Magická dekáda)

Výstava potrvá do 25. 5.

5. 5. / galeriezet / pá 19:00 – 20:00

Slavic trio

Kruh přátel hudby Velká Bystřice zve na koncert z Listiny mladých umělců. Komorní soubor Slavic trio založili v roce 2018 tři čeští hudebníci, hobojská Barbora Trnčíková, klarinetistka Anna Sysová a fagotista Petr Sedlák jako stipendisté Akademie komorní hudby. V roce 2018 vyhrál soubor 1. cenu na mezinárodní soutěži komorních souborů v italském Chieri a v listopadu 2019 se stali laureáty soutě-

že komorních souborů Nadace Bohuslava Martinů v Praze. Vstupné 80 Kč, děti zdarma.

6. 5. / přehrada / so 6:00 – 12:00

Rybářské závody

Místní organizace českého rybářského svazu zve na soutěž v rybolovu. Prezence od 5:00, start 6:00. Pro soutěžící i diváky je připraveno občerstvení – makrely, zvěřinový guláš i další dobrotu a bohatá tombola.

13. 5. / řeka Bystřice / so 8:00 – 12:00

Čištění řeky Bystřice

Přijďte pomoci řece Bystřici. Rukavice a pytle na odpad dostanete, je dobré se vhodně obout a obléknout. I letos se opět pokusíme projít a zbavit odpadků celý úsek řeky, který patří k Velké Bystřici. Sraz ráno u vlakové zastávky, kde se rozdělíme na dvě stejné skupiny, z nichž jednu dopravíme traktorem proti proudu až ke splavu v Burku, druhou potom auty odvezeme k vlakovému přejezdu na Bystrovany. Obě skupiny dobrovolníků dojdou zpět k vlakové zastávce, kde již bude pro všechny připravené občerstvení. Informace a dotazy: Václav Břeha – 776 044 244, vaclavbreh@seznam.cz



8 - 12 hod.

sraz u vlakové zastávky
Velká Bystřice

Město  Velká Bystřice

Květnové kulturní akce ve Velké Bystřici

14. 5. / KD Nadační / ne 8:00 – 13:00

Slavnost kroje: Hanácký kroj v běhu staletí

Tentokrát se podíváme na historický vývoj hanáckého kroje od jeho vyprofilování v době baroka až po současnost a přitom si ve filmových ukázkách připomeneme velmi úspěšné představení hanáckého regionu na mezinárodním folklorním festivalu Strážnice 2022.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje.

14. 5. / Zámecké náměstí / ne 8:00 – 12:00

Bystrické selské trhy

Náměstí plné stánků s jarním sortimentem: sazenicemi, prvními výpěstky ze zahrad, zdravou výživou i dobrotami z farem.

Akce z cyklu Hanácký rok v Bystřici, koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje.

21. 5. / louka u zastávky ČD / so 7:00 – 10:00

Sečení lóke

Zvonění brousek na ostří, svist kosy v trávě, kosecké písně... Přijďte se kosou, hráběmi nebo jen tak. Podívat se, přivonět zaposlouchat se, nechat v sobě zaznít trochu nostalgie zašlých časů a touhy po romantice.

Akce z cyklu Hanácký rok v Bystřici, koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje.

21. 5. / Zámecký park / ne 14:30 – 18:00

Závody koloběžek a odrážedel

Přijďte si s dětmi užít pořádné závody na nejrůznějších vozítkách. Nezapomeňte na přílbu. Občerstvení zajištěno. Závody pořádá TJ Sokol Velká Bystřice.

27. 5. / Hliník / so 16:00 – 23:00

Kácení mája

Končí snad nejkrásnější měsíc v roce. K zemi se musí poroučet i bystrická májka. Bude spousta zábavy pro malé i velké. Akce z cyklu Hanácký rok v Bystřici, koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje.

27. 5. / galeriezet / so 17:00 – 18:00

Andrzej Ciešlar: V prostoru krajiny – vernisáž výstavy obrazů

český malíř polské národnosti, narozený 7. 4. 1981 v Českém Těšíně. Vystudoval Institut pro umělecká studia Slezské univerzity v Katovicích. Žije a tvoří v Hlučíně.

Žít ve východní části Slezska znamená ustavičné střetávání s civilizací a s jejími relikty. Pro vnímaného člověka žít zde znamená jakýsi permanentní stres z nedostatku lidského měřítka, z absence duchovního rozměru života. Malování je nutně terapií – a Andrzej Ciešlar ve svých obrazech takovou terapii podstupuje; a současně, jakoby nezáměrně, vydává o svém domově zprávu. Vláhne struktury prostupujících se barevných ploch se střetávají s liniemi, jež nad nimi žijí vlastním životem a jako velká zrcadla obrazy je jako sledovat rezonanční desku nervózních proměn. A přitom je Andrzej Ciešlar bytostný romantik, jenž za zrcadlem reálného světa objevuje svět nový, nové krajiny, jež jsou oproti těm skutečným, fyzickým útěšné, s bezděčným prvkem laskavého humoru. (převzato z www.pasazdesignu.cz, text Doc. PhDr. Pa-vel Šopák, Ph.D.) Výstava potrvá do 27. 7. 2023.

28. 5. / galeriezet / ne 19:00 – 20:00

Musica Dolce Vita

Kruh přátel hudby Velká Bystřice zve májový koncert. Soubor MUSICA DOLCE VITA působí na české hudební scéně od roku 2005 a má na svém kontě stovky koncertů ve všech koutech naší vlasti i v zahraničí. U zrodu tohoto tělesa

stály harfistka Zbyňka Šolcová a mezzosopranistka Daniela Demuthová. Zakládajícím členem souboru byl také flétnista České filharmonie Jan Machat, jehož v roce 2007 nahradila špičková sólová flétnistka Žofie Vokálková, která přinesla do hry tria ženskou lehkost a brilantnost a též řadu nových podnětů a původních originálních skladeb.

Kulturní a informační centrum

Zámecké náměstí 775,
tel: +420 734 236 506
78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz



Městské kulturní středisko Konice pořádá
výstavu fotografií

Poznáváme Olomoucký kraj
s Klubem českých turistů

Výstavu připravili turisté TJ Spartak Přerov a turisté z Konice

26. 5. – 9. 7. 2023

Vernisáž 26. 5. v 17.00 hodin

Vernisáž bude doplněna přednáškou
Putování Sudetami pěšky i na kole, přednáší Lukáš Richterek



Galerie zámku Konice
Po – Pá 9:00 – 12:00 a 13:00 – 16:00 hodin
Od 1. 6. 2023 So 9:00 – 17:00 Ne 14:00 – 17:00 hodin
Výstavu otevřeme na požádání v informačním centru (přízemí zámku)
Sponzor Klubu českých turistů



MĚSTO VELKÁ BYSTRICE
VÁS ZVE NA

BYSTRICKÉ SELSKÉ TRHY

Náměstí plné stánků s jarním sortimentem:
sazenicemi, prvními výpěstky ze zahrad, zdravou výživou i dobrotami z farem



14. května 2023 | 8:00–12:00
Zámecké náměstí, Velká Bystřice

Instalovaný depozitář kamenných fragmentů na hradě Šternberk

Součástí oslav Mezinárodního dne památek, který se uskuteční na hradě Šternberk v sobotu 22. 4. 2023 od 10 do 15 hodin, bude vůbec první možnost navštívit Instalovaný depozitář kamenných fragmentů.

Depozitář se nachází v objektu bývalé šatlavy. Přízemní klenutá prostora v sousedství vstupní brány hradu Šternberk vznikla během výstavby opevněného předhradí směrem k městu v 16. století. Zdivo uvnitř budovy pak pochází vesměs z přestavby podle plánů lichtenštejnského inženýra Borowského v roce 1847. V objektu tehdy vzniklo 5 věžeňských cel.

Šatlava však v této podobě neměla dlouhého trvání. Se zánikem poddanství a koncem vrchnostenské správy bylo vězení zrušeno a interiér objektu se adaptoval v 2. pol. 19. století na kancelářské prostory. Ve 20. století budovy u vstupní brány sloužily jako bytové jednotky, jednu z nich využíval k bydlení šternberský malíř Libor Vojkůvka (1947-2018). Exteriér objektu byl součástí rozsáhlé rekonstrukce v letech 2019 – 2021. Nyní začíná

sloužit jako depozitář kamenných fragmentů.

Ve fondech šternberského hradu se nachází unikátní soubor fragmentů sochařských a kamenických děl, dokumentujících jednak stavební a historický vývoj hradu, za druhé pak sběratelské aktivity iniciátora velké přestavby hradu knížete Jana II. z Liechtensteina (1840-1929).

Vystaveným exponátům dominují prvky s heraldickými motivy, jež jsou seřazeny tak, jak daní příslušníci nobility ovládali v průběhu staletí hrad Šternberk. Zahajujeme tedy šternberskou hvězdou na svorníku a závěru instalace vévodí mohutný pískovcový blok se štítem Liechtensteinů, majitelů panství od přelomu 17. a 18. století do 1945.

Ve druhé místnosti expozice se nachází kamenické nástroje a nářadí, součástí jsou rovněž historické grafiky kamenických prací. Instalace se zaměřuje



na popis práce kameníků a cestu kamene z lomu až k výslednému uměleckému zpracování.



Mše svatá, rekviem

Vážení přátelé, příznivci obnovy Staré Vody. Piaristé ve Staré Vodě byli pohřbíváni v kryptě kostela od roku 1691 a dále pak v saakristii a v křížové chodbě až do roku 1782. V roce 1993 byli nalezeny ostatky několika členů řádu a po odborném prozkoumání odvezeny a uloženy do ústavu Antropos v Brně. V loňském roce začal působit ve Staré Vodě emeritní břevnovský varhaník Aleš Jan Tománek, který také oživil myšlenku návratu zmíněných

ostatků zpět do krypty starovodského chrámu. Letošní 8. květen bude právě tím významným dnem, kdy se bratři piaristé vrátí zpět do místa svého posledního odpočinku.

Tato akce se uskuteční v pondělí 8. 5. 2023 od 11.00 hodin.

www.lubavia.cz

Skautský pracovní víkend proběhne od pátečního večera 19. 5. do neděle 21. 5. 2023. Rádi Vás přivítáme i na této

akci. Od března do dnešního dne jsme stihli uklidit část hřbitova, klášterní zahrady. V kostele přestěhovat jeřábem na kůr historické harmonium, uklidit rumisko ve věžích kostela. Práce jsme prováděli ve spolupráci se členy spolku Lubavia.

Od 5. prosince loňského roku zvoni z levé věže kostela 2 darované zvony ze Šilheřovic u Opavy. Jejich váha je 480 a 540 kg.

Jan Pečinka

78. výročí ukončení 2. světové války v Evropě

„Pomáhat našim přátelům je v našem zájmu a je to také naše morální povinnost. Pomáhat našim nepřítelům je jak nemorální, tak hloupé. ... Měli by si rovněž uvědomit a připomenout Bismarckovu zásadu, že 'nikdo nikdy nezbohatne natolik, aby si nepříteli koupil ústupky'. Tuto starou moudrou zásadu si nepřipomněli pánové Chamberlain a Daladier v Mnichově. Zapomněli na ni patrně i stoupeníci

'appeasementu' v dnešní době a 'realisté', kteří ovšem realitu neberou v potaz.“ (Josef Kalvoda, 1959)

Blahobytem rozmazlená společnost, která se dnes pod tlakem progresivní levice vydá cestou dalšího hodnotového rozvratu, zítra přijde o své bezpečí a bude žít v bídě. Proto doufáme a věříme, že se naše vláda bude i nadále zasazovat o co možná nejširší a nejučinnější pomoc Ukrajině a sou-

časné nebude ustupovat nárokům vznášejícím novodobými woke jakobíny. Jediné zastavením agresora v této fázi války totiž můžeme zabránit tomu, aby se hrůzy druhé světové války v dohledné době opakovaly.

Za Konzervativní stranu

Jan Kubalčík
předseda

Tiskové prohlášení z 5. května 2023



Z Olomoucké přehlídky trofejí

Jako každý rok, tak i letos, jsem se s kamarády Petrem Kubičkem a Mirkem Špičákem vydal do Příkazu, abych navštívil veřejnou přehlídku trofejí ulovené spárkaté zvěře v roce 2022 v honitbách ORP Olomouc, Litovel, Šternberk a Uničov. Tato se konala tak jako loni v reprezentačním sále hotelu sídlícím v Záloženském domu v Příkazích u Olomouce.

Třídenní přehlídku jsem navštívil hned druhý den tj. 31. března ráno hned po otevření. Od službu konajícího myslivce jsem si zakoupil katalog trofejí a přispěl do dobrovolné kasičky. Hned v úvodu pěkného katalogu jsem se dočetl, že hodnotitelská komise měla možnost obdivovat absolutně rekordní počet medailových trofejí, kterých je 44. Ale abych hned neutek od vchodu, musím říci, že jsem si také v pravém rohu všiml dvou stojících sokolníků, ale táhlo mě to do čela sálu, kde byly vystaveny opravdu kapitální trofeje. Teprve pak jsem se šel podívat na hodnocení trofejí ulovené v naší honitbě. Nebylo jich z plánovaného odlovu mnoho, 4 × tam byl úhyn a z dalších odlovených čtyřech získala trofej Pavla Tomana bronzovou medaili, blahopřeji.

Návštěvníků pomalu začalo přibývat a najednou v sále byl bzukot jako ve včelínu. To se na výstavu právě dostavili žáci zdejší základní školy. Prošli, zhodnotili vystavené trofeje a se zájmem se v tichosti shromáždili kolem dvou sokolníků – stálých členů olomouckého střediska, které dnes má celkem 40 členů. Sám jsem si přišel se zájmem vyslechnout krátkou prezentaci o počátcích a současnosti Sokolnictví nejen v ČR, provedenou vedoucím olomouckého střediska Vladimírem Hanákem a členem Ing. Jaromírem Minaříkem. Oba také donesli na ukázkou své dravce orla skalního a káně rudofouska. Klid a poslouchání krásných ptáků zřejmě zapůsobila i na mladé posluchače, kteří se zájmem a dotazy vyslechli celou prezentaci.

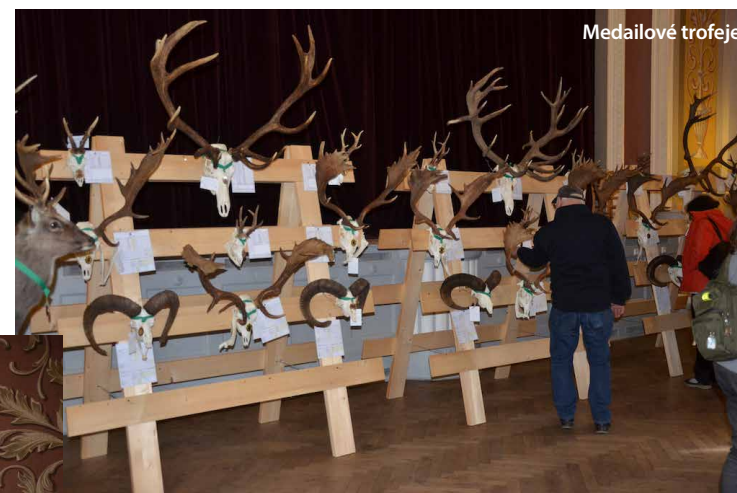
Mohu říci, že letošní chovatelská přehlídka je perfektně připravená pro mysliveckou i laickou veřejnost. Je nutné vyslovit upřímný dík pořadatelům Okresnímu mysliveckému spolku Olomouc, hodnotitelským komisím, místnímu vedení obce Příkazy za spolupráci a zapůjčení



Pohled do sálu



Naše myslivkyně Martina Čtvrtliková v debatě



Medailové trofeje



Dva sokolníci, zleva vedoucí OL střediska Vladimír Hanák a člen Ing. Jaromír Minařík

prostor a mysliveckému spolku Příkazy za pomoc a organizaci této přehlídky.

Co říci závěrem. Vstupujeme do jubilejního roku kdy oslavíme 100. výročí založení ČMMJ. I tato veřejná přehlídka na regionální úrovni, přispívá k naplňování a rozvoji duchovna, umění a společensko-kulturní stránce myslivosti, na kterou můžeme být právem hrdi.

Rudolf Krč

Audience u císaře Karla I. v Brandýse 29. 4. 2023



21. ročník tohoto významného společensko-historického setkání proběhl letos pod záštitou JCKV Karla Habsbursko Lotrinského, hlavy Domu Rakouského a vnuka posledního českého krále bl. Karla I. u příležitosti 300. výročí pražské korunovace císaře Karla VI. a 280. výročí pražské korunovace Marie Terezie. Královskou rodinu na setkání zastupoval Jiří Habsbursko Lotrinský, bratr JCKV Karla, který žije trvale v Maďarsku, kde působí jako velvyslanec EU.

Národní technické muzeum vypravilo z Masarykova nádraží historický parní vlak se salonním vozem Františka Ferdinanda d'Este. Slavnostní nástup k Audienci řídil a moderoval pobočník JCKV Karla PhDr. Milan Novák, doprovázela Hudba Hradní stráže a Policie ČR. V poutním chrámu Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi proběhla Audienní mše svatá s předáním relikvie bl. Karla I. pro katedrálu Nanebevzetí Panny Marie v Opavě.



Koruna Česká ve spolupráci s Autodopravou Havala vypravila z Olomouce pro příznivce Audience zvláštní autobus.
Foto: Václav Andrš



Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově



Časopis vychází s podporou Koruny České



zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087